

Табл. 2. Ризики та загрози фінансовій безпеці України

№	Види потенційної чи реальної загрози, їх суть		
1.	Недостатність фінансових ресурсів у суб'єктів господарювання для забезпечення відтворювального процесу та інвестиційної діяльності		
2.	Недосконалість і незавершеність законодавства у фінансовій сфері, що призводить до послаблення її регуляційних функцій, криміналізації економічних відносин, зниження внутрішніх соціально-економічних стимулів економічного росту, нездатності ефективно обслуговувати грошові потоки глобальної економіки		
	незавершеність бюджетної реформи, що призводить до неясного бюджетного планування, низького рівня бюджетної дисципліни, нецільового використання бюджетних коштів, неефективності міжбюджетних відносин	недосконалість чинної системи митного регулювання, відсутність ефективної системи моніторингу експортно-імпорتنних операцій та протекціонізму національного виробника	неефективність податкової системи, масове ухилення від сплати податків, фіскальний характер податкового законодавства; високий рівень доларизації економіки
3.	Слабкість грошово-кредитної системи, яка проявляється в недостатності обігових коштів, низькому рівні платіжної дисципліни, значних обсягах внутрішньої заборгованості; підтримання штучного курсу національної валюти за рахунок переважно монетарних важелів, що стримує розвиток національної економіки і призводить до поширення "тіньової" економіки		
	Невисока конкурентоспроможність банківської системи України, низький рівень сумарного банківського капіталу, який не задовольняє потреби економіки, особливо з огляду на потреби економічного зростання, на здійснення істотних структурних змін, переходу до інноваційно-інвестиційної моделі економічного зростання		
4.	Відсутність цілісної стратегії щодо іноземного інвестування, зокрема ТНК, недостатня інвестиційна активність вітчизняного капіталу, яка є недостатньою для відтворення національної економіки, усунення структурних диспропорцій, економічного зростання країни		
	Низький рівень розвитку фондового та страхового ринку, його низька капіталізація, недостатність фондових інструментів, недосконалість фондової інфраструктури		
5.	Низький рівень соціально-трудова відносин, соціальної спрямованості економіки, платоспроможності населення, штучне заниження вартості робочої сили, яке не стимулює процес нагромадження та якісне відтворення людського капіталу		
6.	Незбалансованість структури зовнішньої торгівлі, значний обсяг зовнішнього боргу, зростання впливу транснаціонального капіталу на вітчизняну економіку, відсутність інфраструктури з обслуговування та дієвих механізмів регулювання грошових потоків глобальної економіки, які були б включені до європейської та міжнародної систем безпеки		

Складено за [10]

Висновки. Моніторинг потенційних і реальних загроз фінансовій безпеці та усунення передумов їх виникнення дасть змогу посилити фінансову безпеку через вжиття адекватних і своєчасних заходів.

Перспективи подальших досліджень. Розроблення та прийняття уніфікованих методологічних підходів до оцінювання рівня фінансової безпеки, загальноприйнятої системи її індикаторів допоможе запровадити комплекс практичних заходів з попередження, ліквідації та мінімізації кризових явищ у фінансово-кредитній сфері, нормалізації грошового обігу, вдосконалення бюджетної системи, оптимізації державних запозичень, поліпшення інвестиційного клімату, що є особливо важливим у сучасних посткризових умовах розвитку економіки.

Література

1. Єрмошенко М.М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення / М. Єрмошенко. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. – 309 с.
 2. Чемерис Л. Проблеми забезпечення економічної безпеки України / М. Чемерис // Збірник тез доповідей II Науково-практичного семінару з міжнародною участю (16-18 грудня 2008 року). – Тернопіль, 2008. – С. 244-245.

3. Предборський В.А. Економічна безпека держави : монографія / В.А. Предборський. – К. : Вид-во "Кондор", 2005. – 391 с.
 4. Экономическая безопасность России: Общий курс : учебник / под ред. В.К. Сенчагова. – Изд. 2-ое, [перераб. и доп.]. – М. : Изд-во "Дело", 2005. – 896 с.
 5. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=97980.
 6. Шубравська О.В. Основні індикатори та ризики соціально-економічного розвитку України / О.В. Шубравська // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал. – 2005. – № 8(50). – С. 25-33.
 7. Экономическая безопасность России: общий курс : учебник / под ред. В.К. Сенчагова. – Изд. 2-ое, [перераб. и доп.]. – М. : Изд-во "Дело", 2005. – 869 с.
 8. Сухоруков А. Фінансова безпека держави : навч. посібн. / А. Сухоруков, О. Ладюк. – К. : Вид-во "Центр навч. літ-ри", 2007. – 192 с.
 9. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : монографія / О.І. Барановський. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2004. – 759 с.
 10. Прохоренко Г.К. Основи фінансової безпеки України / Г.К. Прохоренко. – Харків : Вид-во "Юніс", 2001. – С. 29.
 11. Комарницький І. Сутність і шляхи забезпечення фінансової безпеки держави / І. Комарницький, І. Франів, Б. Комарницький // Науковий вісник Львівського ДУВС : зб. наук. праць. – Сер.: Економіка, право. – Львів : Вид-во ЛДУВС. – 2010. – Вип. 2(49). – С. 23.

Наконечная Н.В. Методологические подходы к оценке уровня финансовой безопасности Украины

Рассмотрены основные подходы к определению составляющих экономической безопасности государства, разных подходов к определению "финансовой безопасности государства" и оценки ее уровня. Проанализированы основные индикаторы и угрозы финансовой безопасности Украины. Приведены компоненты системы экономической безопасности государства. Даны рекомендации по совершенствованию системы обеспечения финансовой безопасности.

Ключевые слова: экономическая безопасность государства, индикаторы финансовой безопасности, угрозы финансовой безопасности.

Nakonechna N.V. Methodological going is near estimation of level financial security of Ukraine

The article deals with approaches to defining the components of economic security, approaches to the definition of "financial security" and assessing its level. The main threat indicators and financial security of Ukraine are analyzed. Recommendations to improve system of financial security are offered.

Keywords: economic security of the state, indicators of financial security, financial security threats.

УДК 336.27:339.732.4

Доц. А.Р. Дуб, канд. екон. наук –
Львівська державна фінансова академія

ВПЛИВ СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНИМ ВАЛЮТНИМ ФОНДОМ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ

Охарактеризовано стан взаємовідносин України з Міжнародним валютним фондом у кризовий і посткризовий періоди. Простежено досвід кредитування Міжнародним валютним фондом країн, що розвиваються, його наслідки та їх причини. Висвітлено концептуальну базу діяльності МВФ та її відповідність сучасним умовам розвитку держав-позичальників, зокрема в напрямі забезпечення їх фінансової безпеки. Критично оцінено доцільність співпраці України з Міжнародним валютним фондом. Розглянуто можливі наслідки для фінансової безпеки України в середньо- та довгостроковій перспективі, зумовлені виконанням вимог Міжнародного валютного фонду під час надання кредитних ресурсів. Викладено власне бачення подальшої співпраці України з

міжнародними фінансовими організаціями, виходячи з позиції посилення фінансової безпеки держави.

Ключові слова: Міжнародний валютний фонд, фінансова безпека, борг, кредит, вимоги.

Постановка проблеми. Фінансова глобалізація нині значною мірою впливає на фінансову безпеку держав. Причиною такого стану речей є, насамперед вимоги до держав як учасників світових товарних та фінансових ринків та диспропорції в їх розвитку. З одного боку, дотримання країнами встановлених правил та процедур підтримки експорту та конкурентоспроможності на світових ринках є справедливим, оскільки встановлює єдині для всіх умови, проте, з іншого боку, країни, що розвиваються, через стан розвитку їх економіки не можуть вважатися рівноцінними ринковими гравцями. Тому останні, для підвищення своєї ролі на міжнародному ринку, потребують допомоги, здебільшого – фінансової, із зовнішніх джерел, зокрема через залучення коштів на світовому фінансовому ринку, чи від міжнародних фінансових організацій, найбільш впливовою серед яких є Міжнародний валютний фонд. Водночас, надмірне зростання зовнішньої заборгованості становить загрозу фінансовій безпеці держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема посилення фінансової безпеки держави приділено значну увагу у працях О.І. Барановського, Т.П. Вахненка, М.М. Єрмошенка, Б.Ю. Кишакевича, Б.М. Комарницького, Н.В. Наконечної, Н.Й. Реверчука, І.О. Селіверстової, В.І. Соловійова, А.І. Сухорукова, О.В. Царука, Л.В. Шевченка, С.І. Юрія та інших. Взаємовідносини України та Міжнародного валютного фонду критично характеризують у своїх дослідженнях такі вітчизняні і зарубіжні науковці та практики як І. Андронова, І. Антоненко, Ю. Гаврилечко, М. Єрмошенко, Р. Корнилюк, М. Петик та інші. Проте питання забезпечення фінансової безпеки України в посткризовий період в умовах співпраці з Міжнародним валютним фондом висвітлені недостатньо.

Мета роботи – охарактеризувати сучасний вплив взаємовідносин України з Міжнародним валютним фондом на фінансову безпеку держави та критично оцінити доцільність подальшої співпраці.

Виклад основного матеріалу. Складовим елементом фінансової безпеки держави є боргова безпека. Впродовж останніх семи років в Україні простежується стала тенденція до зростання державного та гарантованого державою боргу (з 80,5 млрд грн – у 2006 р. до 515,5 млрд грн – у 2012 р.). При цьому значне зростання заборгованості відбулося у 2008-2010 рр. і було зумовлено потребою у фінансових ресурсах для стабілізації економіки через деструктивні явища, спричинені світовою фінансовою кризою.

Бюджетним кодексом України визначено, що критичний рівень співвідношення обсягу державного та гарантованого державою боргу до ВВП становить 60 %. Але, виходячи із статистики настання дефолтів у країнах, що розвиваються, та із власного досвіду України, яка, у разі наближення рівня державного та гарантованого державою боргу до 30-35 % ВВП, не в змозі буде самостійно виконувати свої боргові зобов'язання, вітчизняні та іноземні науковці стверджують, що безпечний рівень державного і гарантованого державою боргу для України становить 35 % ВВП [4]. Статистика ж засвідчує, що за цим показником до 2007 р. в Україні простежувалась позитивна тенденція (у 2007 р. він сягнув свого мінімального рівня – 12,3 % ВВП), але внаслідок світової фінансо-

вої кризи, починаючи 2008 р., відбувається його зростання і у 2010 р. він досягає свого максимального значення за останнє десятиліття – 33,9 % ВВП [11]. На кінець 2013 р. відповідно до "Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2013-2015 роки" відношення обсягу державного боргу до внутрішнього валового продукту повинне становити не більш як 30,6 відсотка [2].

Одним із ключових моментів підтримання фінансової безпеки держави є співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями. Свідченням цього є частка заборгованості України за позиками, наданими міжнародними фінансовими організаціями, в структурі державного та гарантованого державою боргу. Так, у 2010 р. вона становила 33,5 % (18,17 млрд дол. США), у 2011 р. – 30,8 % (18,26 млрд дол. США), у 2012 р. – 23,4 % (15,09 млрд дол. США) [10, 11, 12]. Залучення коштів від міжнародних фінансових організацій зумовлено їх вартістю, яка майже удвічі менша, ніж на світових фінансових ринках. Поруч з тим, кредити міжнародних фінансових організацій супроводжуються низкою вимог, виконання яких часто йде всупереч сучасним інтересам держави, і, як наслідок, призводить до загострення соціально-економічної ситуації в країні.

Одним з найбільших кредиторів України, серед міжнародних фінансових організацій, є Міжнародний валютний фонд, співпраця з яким розпочалася в 1994 р. Основними цілями діяльності МВФ були і залишаються: тимчасове надання фінансування країнам-членам з метою допомогти їм врегулювати проблеми платіжного балансу та сприяння розширеному і збалансованому зростанню міжнародної торгівлі і, відповідно, покращенню економічних умов країн-членів. Найбільший обсяг кредитних ресурсів від МВФ, за весь період співпраці, Україна отримала для підтримання національної економіки в кризовий та посткризовий період з 2008 по 2012 роки. Впродовж вказаних років сума отриманих кредитів сягнула 9,25 млрд СПЗ (еквівалент 14,43 млрд дол. США) [6].

При цьому варто зазначити, що на основі укладених домовленостей "стенд-бай" у 2008 р. Україна отримала лише 7 млрд СПЗ (із зарезервованих 11 млрд СПЗ), частина з яких була зарахована до золотовалютних резервів Національного банку України для підтримки стабільності національної валютної системи в кризовий період, а інша частина була спрямована безпосередньо до Державного бюджету України. У 2010 р. було укладено нову угоду "стенд-бай", за якою Україна мала отримати 10 млрд СПЗ (15,1 млрд дол. США), фактично ж було отримано лише 2,25 млрд СПЗ (приблизно 3,4 млрд дол. США) [6]. Причиною припинення надання кредитних ресурсів стало невиконання Україною всіх рекомендацій МВФ.

Фактично, останні кредити, які отримувала Україна від МВФ, йшли на рефінансування попередніх кредитів. Тому припинення програми "стенд-бай", затвердженої в 2010 р., зумовило до значних виплат в подальші роки. Так, у 2012 р. платежі України за кредитами МВФ були найбільшими в історії співпраці і становили 2,47 млрд СПЗ (3,74 млрд дол. США). Проте в 2013 р. вони мають бути ще більшими – майже 3,83 млрд СПЗ (5,8 млрд дол. США) [12].

Всього ж за 19 років співпраці МВФ виділив Україні 12,26 млрд СДР і вже отримав назад 6,60 млрд СДР, зокрема 1,36 млрд СДР відсотків [13].

Аналізуючи історію діяльності МВФ в частині надання фінансової допомоги країнам, що розвиваються, варто зазначити, що лише одна країна (Півден-

на Корея), яка постраждала від фінансової кризи в Азії 1997-1998 рр., звернувшись за допомогою до міжнародних фінансових організацій (МВФ та МБРР), змогла покращити стан своєї економіки, зміцнити національну валюту, повернути кредити, збільшити міжнародні резерви і, таким чином, посилити фінансову складову національної безпеки. Проте ми вважаємо, що головна заслуга економічного росту Південної Кореї це, насамперед, висока національна свідомість, яка проявилась у передачі частини ювелірних виробів, що були у громадян, на поповнення золотовалютних резервів держави, а також у цільовому та раціональному використанні коштів для розвитку вітчизняних корпорацій на інноваційній основі. Вимоги ж, які висував МВФ під час надання кредитних ресурсів, йшли всупереч національним інтересам і передбачали зменшення темпів економічного росту, зниження бар'єрів для іноземних капіталів (зокрема спекулятивних), лібералізації внутрішньої торгівлі тощо.

Досвід же інших країн (Індонезії, Таїланду, Аргентини, Бразилії, Мексики, Перу, Руанди, Латвії, Угорщини та ін.), які скористались кредитами МВФ, показує, що жорсткі вимоги, висунені МВФ, не враховують специфіки розвитку країн-реципієнтів, розглядають кризу призму інтересів США, які володіють блокувальною кількістю голосів в МВФ, та спричиняються до посилення соціальної напруженості в країнах-позичальниках. І, як наслідок, становлять реальну загрозу їх фінансовій безпеці.

Кредитна діяльність МВФ базується на концепції, названій "Вашингтонський консенсус". Вона передбачає здійснення структурних змін для досягнення макроекономічної та фінансової стабільності. В основі Вашингтонського консенсусу лежать макроекономічні заходи, які (в теоретичному обґрунтуванні) повинні сприяти відновленню рівноваги платіжного балансу і забезпеченню повернення отриманих кредитів, а саме: 1) бюджетна дисципліна (передбачає максимальну мінімізацію бюджетного дефіциту); 2) перевага суспільних видатків бюджету (означає скорочення або відміну субсидій та переспрямування коштів на освіту, охорону здоров'я, розвиток інфраструктури); 3) податкова реформа (передбачає застосування поміркованих ставок оподаткування); 4) відсоткові ставки (відсоткові ставки повинні формуватися під впливом попиту і пропозиції на внутрішніх фінансових ринках країн); 5) валютні курси (країни, що розвиваються, повинні застосовувати конкурентні валютні курси, які стимулюватимуть експорт); 6) лібералізація внутрішньої торгівлі (тарифи повинні бути мінімізовані і не застосовуватись до проміжних товарів, котрі використовують для виробництва товарів на експорт); 7) прямі іноземні інвестиції (передбачає максимальне сприяння іноземному капіталу); 8) приватизація державних підприємств (приватна власність посилює зацікавленість та відповідальність за результати господарювання); 9) дерегулювання (передбачає зменшення державного регулювання економіки, що сприятиме зниженню рівня корупції та покращенню функціонування малого і середнього бізнесу); 10) захист прав власності (вдосконалення правової бази щодо прав власності) [3].

На практиці ж положення Вашингтонського консенсусу не придатні до реалізації в країнах, що розвиваються, оскільки, за своєю суттю, мінімізують роль держави в регулюванні національної економіки, сприяють відкритості ринку та його функціонуванню на основі законів попиту і пропозиції, а для країн, які звертаються за допомогою до МВФ, це становить реальну загрозу їх еко-

номічній безпеці, бо відкриває доступ для спекулятивних капіталів. Окрім цього, Вашингтонський консенсус практично заперечує державну підтримку найбільш уразливих верств населення через субсидії, допомоги та дотації, що спричиняється до зростання кількості осіб, які живуть на межі бідності. З огляду на сказане, вважаємо, що експерти та аналітики МВФ під час розроблення рекомендацій (вимог) для країн-позичальників повинні виходити, передусім, з об'єктивних практичних можливостей та специфіки функціонування кожної окремої держави, оскільки значна частина положень Вашингтонського консенсусу на сучасному етапі розвитку країн-позичальників не може бути застосована.

До того ж, потрібно зважати і на суб'єктивні фактори такі, як корупція та нецільове використання коштів, які негативно впливають на освоєння кредитних ресурсів. Так, фахівці Фонду "Спадщина" (The Heritage Foundation) разом з експертами Уоллстрит Джурнал (The Wall Street Journal) та корпорації Доу Джонс (Dow Jones & Company, Inc.) щорічно визначають показник свободи країн від корумпованості. У 2013 р. за цим показником Україна займає 151 місце з 185 країн (для порівняння, Польща посідає 40 місце, Угорщина – 52, Румунія – 73, Росія – 142). Рівень свободи від корумпованості в Україні майже на 74 % менший, ніж середньосвітовий [14].

У сучасній вітчизняній економічній літературі немає одностайного погляду на відносини України та МВФ. З одного боку, є ті, хто обстоює позицію про позитивний вплив співпраці з МВФ на національну економіку, зокрема через сприяння реформуванню бюджетної, податкової та пенсійної систем; підвищення стабільності національної валюти шляхом збільшення валютних резервів; дешевизну кредитних ресурсів; підвищення інвестиційного іміджу та довіри до України на світовій арені тощо [5]. І дійсно, МВФ можна вважати тим каталізатором, який змусив уряд пришвидшити реформування бюджетної, фіскальної та пенсійної систем.

З іншого боку, неадекватність вимог МВФ сучасним українським реаліям може спричинитися до загострення і без того складної економічної та соціальної ситуації в державі і унеможливити економічний розвиток у середньо- та довгостроковій перспективі. Йдеться про:

- 1) зміну оподаткування в бік непрямих податків, що спричинить звуження споживчого попиту на вітчизняні товари та сприятиме реалізації дешевшої контрабандної імпортової продукції, оскільки фактичними платниками непрямих податків є пересічні громадяни, як кінцеві споживачі товарів і послуг;
- 2) призупинення реформ, передбачених Податковим кодексом, а саме: скасування зниження ставок податку на прибуток та податку на додану вартість, збільшення податкового навантаження на першу-третю групи платників єдиного податку та ліквідацію четвертої-шостої груп з переведенням суб'єктів, що входять до цих груп, на загальну систему оподаткування, а це може призвести до повної втрати довіри до влади та переходу бізнесу в тінь, з якої він вже не вийде. До того ж, основна мета зменшення ставок вказаних податків – залучення інвесторів на середньо- та довгострокову перспективу, а не наповнення бюджету в короткостроковому періоді;
- 3) відмова від порогу сплати єдиного соціального внеску, що посилить виплату високих заробітних плат "у конвертах" [7, 8];
- 4) підвищення ціни на газ для населення, як одне з ключових питань співпраці України та МВФ, не може бути виконане, оскільки призведе до зuboжіння

значної кількості українських сімей, а за умови скорочення державної підтримки населення через субсидування та допомоги (що також передбачено Вашингтонським консенсусом), суперечитиме соціальній політиці уряду.

Висновки. Отже, можна стверджувати, що кредитні ресурси міжнародних фінансових організацій, зокрема МВФ, з одного боку, є тим інструментом, який, через свою низьку вартість, дає змогу в короткостроковому періоді (що засвідчила остання світова фінансова криза) підтримувати економіку держави від дефолту, а отже сприяє підвищенню рівня її фінансової безпеки, проте, з іншого боку, зважаючи на необґрунтовані, виходячи з специфіки функціонування та соціально-економічного розвитку окремої країни, рекомендації (а точніше сказати – вимоги), які повинні бути виконані для отримання цих ресурсів, – становить загрозу її національним інтересам, оскільки опосередковано суперечить соціальній, податковій та бюджетній політиці. Отже, у тривалій перспективі виконання всіх вимог міжнародних фінансових організацій, які повинні, виходячи з теоретичних обґрунтувань, забезпечити повернення кредитів та відсотків за користування ними, на практиці може мати абсолютно зворотний ефект. Окрім цього, до зростання загроз фінансовій безпеці спричиняється і те, що Україна фактично залучала кошти МВФ для рефінансування своїх попередніх боргів. Як наслідок, у разі припинення фінансування (що і відбулося з останньою програмою "стенд-бай"), уряд змушений терміново активізувати інші джерела залучення коштів (як альтернатива – емісія облігацій внутрішньої державної позики), які дали б змогу погасити зовнішні борги та сприяли б зміні співвідношення між зовнішнім та внутрішнім боргом на користь останнього.

Попри викладене, вважаємо за доцільне і надалі підтримувати співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями. Однак, з метою посилення національної безпеки загалом та її фінансової складової зокрема, таку співпрацю вбачаємо в такому: в отриманні технічної допомоги, яка сприятиме підвищенню макроекономічної стабільності, економічному та соціальному зростанню; залученні кредитних ресурсів міжнародних фінансових організацій для розвитку та підтримки виробничого потенціалу в усіх сферах національної економіки, що дасть змогу підвищити їх привабливість для іноземних інвесторів.

Для підвищення ефективності використання кредитів потрібно також провадити роботу, скеровану на зменшення впливу та усунення інших загроз економічному розвитку держави, зокрема корупції та нецільовому використанню залучених коштів. Нівелюючи ці чинники, інвестиційна привабливість України залишатиметься низькою, а отже, за найменших економічних потрясінь уряд змушений буде залучати кошти на неприйнятних для себе умовах, посилюючи загрозу національній безпеці.

Література

1. Бюджетний кодекс України, прийнятий Законом України від 08.07.2010 р., № 2456-VI. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Постанова "Про затвердження Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2013-2015 роки": Кабінет міністрів України; Постанова від 29.04.2013 р., № 320. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/320-2013-%D0%BF>
3. Андронова І.В. Международный валютный фонд: вчера, сегодня, завтра / И.В. Андронова. [Электронный ресурс]. – Доступный с http://ecsocman.hse.ru/data/2011/05/06/1268030682/mvf_v_s_z.pdf.

4. Державний борг України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://uk.wikipedia.org/>.
5. Гришина Л.О. Україна та міжнародний валютний фонд: перспективи співпраці / Л.О. Гришина, П.М. Карась, В.М. Черешня // Сталый розвиток економіки. – 2012. – № 3. – С. 26-30.
6. Інформаційна довідка щодо історії співпраці з Міжнародним валютним фондом. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=385387&cat_id=353172.
7. МВФ советует Украине отказаться от снижения НДС и налога на прибыль. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://forbes.ua/nation/1352250-mvf-sovetuet-ukraine-otkazatsya-ot-sni-zheniya-nds-i-naloga-na-pribyl>.
8. МВФ советует Украине ликвидировать три из шести групп упрощенцев. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://forbes.ua/nation/1352579-mvf-sovetuet-ukraine-likvidirovat-tri-iz-shesti-grupp-uproschencev>.
9. Статистичні матеріали по стану державного боргу України на 31.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.minfin.gov.ua/file/link/283759/file/debt_31.12.2010.pdf.
10. Статистичні матеріали по стану державного боргу України на 31.12.2011 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.minfin.gov.ua/file/link/325766/file/dborg1.pdf>.
11. Статистичні матеріали по стану державного боргу України на 31.12.2012 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.minfin.gov.ua/file/link/370388/file/Debt_31.12.2012_last.pdf.
12. Україна в липні погасила 400 млн доларів кредиту МВФ. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.unn.com.ua/uk/news/1244979-ukrayina-v-lipni-pogasila-400-mln-dolariv-kreditu-mvf>.
13. Україна виплатила МВФ в 2012 році рекордні \$3,7 мільярда. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://gazeta.ua/articles/business/_ukrajina-viplatila-mvf-v-2012-roci-rekordni-3-7-milyarda/477158.
14. 2013 Index of Economic Freedom. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.heritage.org/index/>.

Дуб А.Р. Влияние сотрудничества с Международным валютным фондом на финансовую безопасность Украины

Охарактеризовано состояние взаимоотношений Украины с Международным валютным фондом в кризисный и посткризисный периоды. Исследован опыт кредитования Международным валютным фондом развивающихся стран, его последствия и их причины. Рассмотрена концептуальная база деятельности МВФ и ее соответствие современным условиям развития государств-заемщиков, в частности – в направлении обеспечения их финансовой безопасности. Критически оценена целесообразность сотрудничества Украины с Международным валютным фондом. Рассмотрены возможные последствия для финансовой безопасности Украины в средне- и долгосрочной перспективе, учитывая необходимость выполнения требований Международного валютного фонда при предоставлении кредитных ресурсов. Изложено собственное видение дальнейшего сотрудничества Украины с международными финансовыми организациями, исходя из позиции усиления финансовой безопасности государства.

Dub A.R. Influence of cooperation with the IMF for financial security of Ukraine

In the article the condition of mutual relations of Ukraine with the International monetary fund in a crisis and post-crisis period is described. Experience of crediting of developing countries the IMF, its consequences and their reasons, is characterized. The conceptual base of activity of IMF and its accordance to the modern terms of development of states-borrowers are reflected. Expediency of collaboration of Ukraine with the International monetary fund is critically characterized. Possible consequences for financial security of Ukraine in the middle and long-term prospect are considered, which predefined by implementation of requirements of the International monetary fund at the grant of credit resources. Own vision of further collaboration of Ukraine with international financial organizations is expounded, which coming from position of strengthening of financial safety.